

WELKOM IN DE SIXTUSBOSSEN

SITUERING

De Sixtusbossen strekken zich uit op de heuvelrug ten noordwesten van Poperinge. Ze omvatten verschillende bossen op het grondgebied van Poperinge en Vleteren: de afzonderlijke deelgebieden Theetbos (15 hectare), Couthofbos en -park (70 hectare), de Lovie (28 hectare), Canadabossen (16 hectare), Bardelenbos (32 hectare), Dozinghembos (38 hectare) en het bos bij de Sint-Sixtusabdij (19 hectare) vormen samen een boscluster van 220 hectare.

Sinds 1990 koopt het Agentschap voor Natuur en Bos gronden aan om de Sixtusbossen opnieuw te laten groeien. Op dit moment beheert het ANB zo'n 85 hectare. Het gaat niet om een aaneengesloten bosgebied, maar om een lappendeken van tientallen perceeltjes die met elkaar in verbinding staan. In functie van landschaps- en natuurontwikkeling worden niet alle gronden opnieuw bebost: er is ook ruimte voor 2,5 hectare fruit- en zaadboomgaard, en voor een viertal hectare weiland.

GESCHIEDENIS

In de late middeleeuwen bedroeg de bosoppervlakte van het –toen nog aaneengesloten Sixtusbos- ongeveer 1100 hectare. Dat areaal nam de volgende 200 jaar nog toe: op de kaart van Ferraris van 1780 stond in deze zone zo'n 1500 hectare bos ingekleurd. Na die periode startte een ontginningsgolf waarbij steeds meer bos in landbouwgrond werd omgezet.

In de 19e eeuw drukten de families Mazeman de Couthove en van Merris hun stempel op het gebied en bouwden er hun zomerverblijf, namelijk 'Couthof' en 'de Lovie'. Ook de Brusselse baronnen Constant en August Goffinet bezaten heel wat gronden in de streek. De ontbossing nam niettemin stelselmatig toe, met als dieptepunt de Eerste Wereldoorlog. Er sneuvelden onder andere heel wat bomen voor de aanleg van de spoorlijnen naar het front. Rond 1990 was de beboste oppervlakte afgenomen tot 220 hectare, een kaalslag in nauwelijks 200 jaar.

Omstreeks 1980 werden de Canadabossen, het Bardelenbos en het Dozinghembos verkaveld voor de bouw van weekendverblijven. De kavels gingen als zoete broodjes van de hand. In enkele maanden tijd verrezen tientallen stacaravans of zelfs heuse chalets.

Een aantal eigenaars kapte bomen en struiken en plantte nieuwe streekvreemde soorten aan. Op de gewestplannen waren de bossen echter ingekleurd als natuurgebied. Een lokale milieugroep, de stad Poperinge en de gemeente Vleteren zetten zich in voor een stedenbouwkundig optreden, waarna de zonevreemde weekendverblijven werden verwijderd.

Kaart van Ferraris ± 1780

NATUURWAARDEN

In de Sixtusbossen komt zomereik het meeste voor, maar plaatselijk vinden we ook tamme kastanje, gewone es, ruwe berk, zoete kers en lijsterbes. In de struiklaag doen vooral hazelaar, Europese vogelkers, Gelderse roos, vlier en vuilboom het goed. Wie goed zoekt, vindt ook de zeldzame tweestijlige meidoorn, mispel en bosroos.

Sommige planten wijzen erop dat er hier al heel lang bos aanwezig is: de zogenaamde oud-bossoorten zoals dubbelloof en hangende zegge.

Een opmerkelijke verschijning zijn de nestkoepels (mierenhopen) van de beschermde rode bosmier, een bosrandsoort die uniek is in de wijde omgeving. In één nestkoepel kunnen zo'n 700.000 rode bosmieren wonen. De rode bosmieren jagen vooral op planteneterende insecten zoals rupsen en ze ruimen ook dode dieren op.

hangende zegge

rode bosmier

Op haar beurt is de rode bosmier een voedselbron voor andere dieren zoals de groene specht. Rode bosmieren vormen dus een belangrijke schakel in het boscysteem.

Door de aanwezigheid van een ondiepe kleilaag worden de Sixtusbossen gekenmerkt door stuwwatergronden met veel poelen met wisselende waterstanden. Die poelen huisvesten nog vrij veel vinpootsalamanders, in West-Vlaanderen een zeldzame verschijning. De poelen worden verder nog bevolkt door de kleine watersalamander, de alpenwatersalamander, de gewone pad, en de groene en bruine kikker.

Vanaf eind april tot een heel eind in de zomer galmt in de bossen rond de Sint-Sixtusabdij de zang van de wielewaal. De mannetjes zitten in een Vlaams pak: geel met zwarte vleugels. De vrouwtjes kiezen voor een minder opvallend olijfgroen met discrete strepen. Ondanks dat felle geel zie je wielewalen zelden want ze leven hoog boven de grond in de boomkruinen. Lukt het je niet om een wielewaal te spotten, dan heb je wel veel kans om het dier te horen, want het heeft een heel bijzondere en opvallende roep. Eind augustus trekken de wielewalen opnieuw naar hun overwinteringskwartieren in Afrika.

In de Westhoek komt er een grote reepopulatie voor: schattingen spreken over meer dan 200 dieren. In de Sixtusbossen leeft de grootste populatie, naar schatting een zeventig dieren. Ze voelen zich uitstekend thuis in deze omgeving met afwisselend bos, grasland en akkerland.

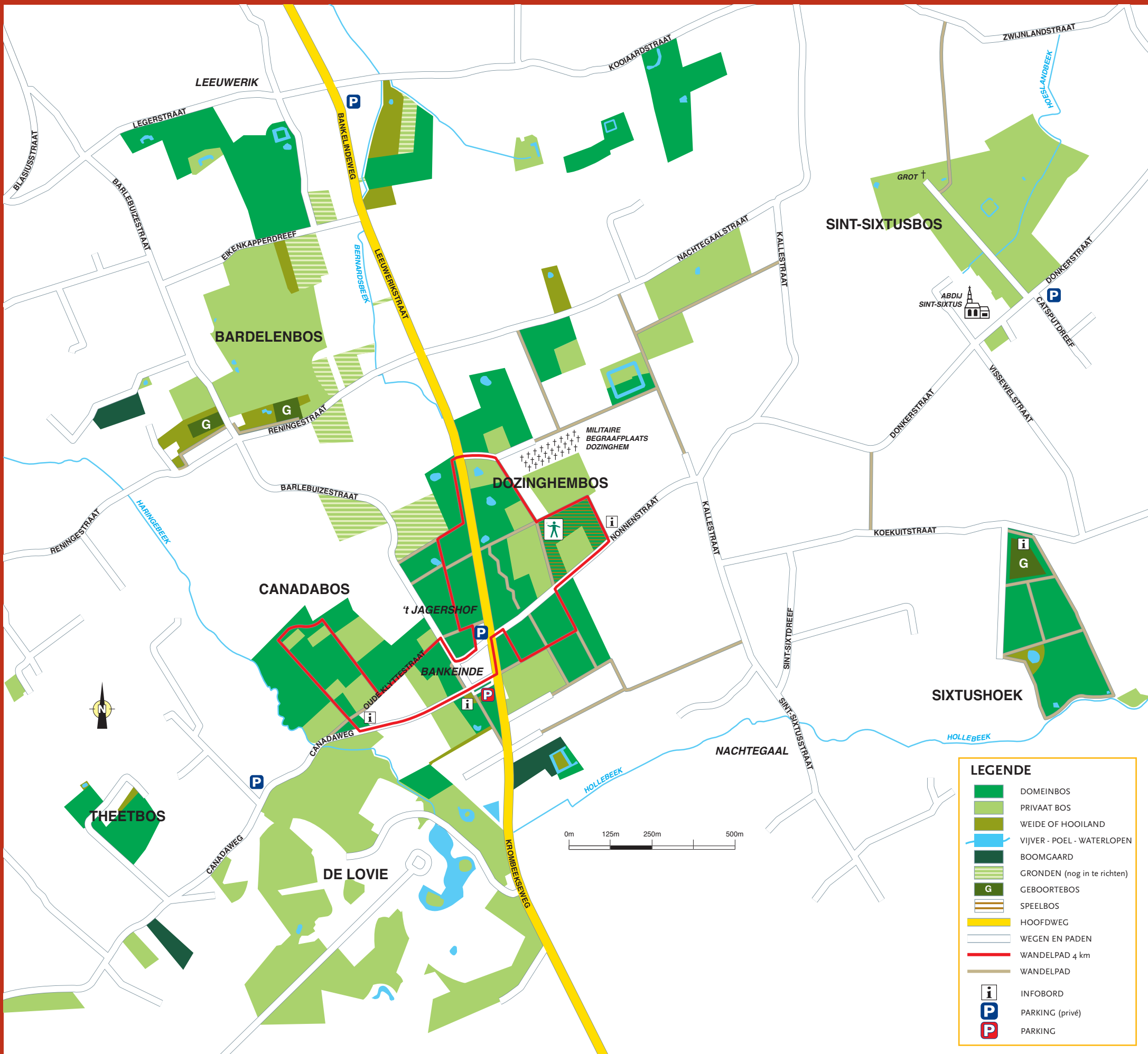
vinpootsalamander

Ze zijn vooral bij schemeravond en 's nachts actief. Het zijn echte fijnproevers: knoppen, jonge blaadjes, jonge scheuten en vooral bramen worden sterk gewaardeerd.

Langs bepaalde invalswegen van de Sixtusbossen werden reewildspiegels geplaatst. Reewildspiegels zijn rode reflectoren die het licht van de koplampen weerkaatsen naar het veld of bos. Op die manier worden reeën en ander wild afgeschrikt zodat ze de weg niet oversteken als er een verlicht voertuig nadert.

ree

WAT VALT ER NOG MEER TE ZIEN OF TE BELEVEN?

De Sixtusbossen zijn vrij toegankelijk op de wandelpaden. Om de natuurwaarden te beschermen, vragen we om op de paden te blijven en geen afval achter te laten.

In het oostelijk deel van het Dozingembos ligt een speelbos van 2,5 hectare. Daar kan de jeugd naar hartenlust ravotten, weg van de paden. Het Agentschap voor Natuur en Bos plant jaarlijks samen met Poperinge en Vleteren, en met de Gezinsbond geboortebomen aan langs de Barlebuizestraat en de Koekuitstraat. Ouders kunnen na de geboorte van hun baby een geboorteboom aanplanten, een voortzetting van een aloude traditie.

wielewaal

Er is een bewegwijzerde wandelroute van 7 km, de Sint-Sixtuswandelroute, die vertrekt van de parking bij het O.C. De Vrede, Donkerstraat 13 in Westvleteren.

Vlak bij de grens van het Dozingembos ligt een militair kerkhof uit de Eerste Wereldoorlog, het Dozinghem Military Cemetery. De Sixtusbossen bevatten ook sporen uit de Tweede Wereldoorlog, waaronder een van de best bewaarde betonnen sokkels van een V1-oorlogsbasis in heel Vlaanderen. De basis werd wel nooit gebruikt – de Tweede Wereldoorlog liep naar zijn einde toen de basis werd opgetrokken. De informatieborden brengen het relaas van de V1-basis voor een breed publiek.

Niet ver van het Jagershof bevindt zich de Bankelinde. Bij de linde werd vroeger recht gesproken. In de schaduw van de boom stonden banken in een vierkant, waarop de gelegenheidsrechtters plaatsnamen. In het midden stond de beklagde. Dat soort van rechtbank wordt ook wel een vierschaar genoemd.

De Regionale Landschappen IJzer & Polder en West-Vlaamse Heuvels brachten in samenwerking met Poperinge onlangs een verhalenwandeling uit over de Sixtusbossen: een kennismaking met de natuurpracht in deze streek, maar tegelijk een reis door de tijd langs overblijfselen uit een eeuwenoud verleden. Die wandelbrochure, In het spoor van de landadel, is te verkrijgen in het Vlaams Bezoekerscentrum De Otter (Diksmuide), het provinciaal bezoekerscentrum De Palingbeek (Ieper) en bij de Dienst Toerisme van de Stad Poperinge.

HOE KOMT U IN DE SIXTUSBOSSEN?

Neem in Poperinge de Krombeekseweg richting Krombeke. Vanaf het parkeerterrein van 't Jagershof kunt u starten met uw wandeling.

De Sixtusbossen zijn moeilijk bereikbaar met het openbaar vervoer. Op schooldagen stopt er wel een lijnbus (nr. 24) vanuit het station van Poperinge, richting station van Diksmuide. Meer informatie vindt u op www.Delijn.be. Er is ook een stopplaats van de bus nr. 69 bij het parkeerterrein van het jagershof. U vindt meer informatie op 059 56 52 56.

Het parkeerterrein op het kruispunt van de Canadaweg en de Krombeekseweg zal tussen knooppunt 66 en 79 van het fietsennetwerk Westhoek liggen. Het ligt ook langs de Fleternaroute (46 km). Ter hoogte van het Jagershof passeert ook de Hoppelandroute (43 km).

MEER INFORMATIE

Agentschap voor Natuur en Bos West-Vlaanderen
Tel. 050 45 41 76
wvl.anb@vlaanderen.be
www.natuurenbos.be

Uitgave: oktober 2011
Lay-out: Patrick Van den Berghe
Foto's: rode bosmier: Juan Tetaert, ree: Patrick Keirsebilck, vinpootsalamander: Hugo Willockx, wilewaal: Vilda Agami, rest: Regine Vanallemeersch
V.U.: Dirk Bogaert, Agentschap voor Natuur en Bos
Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel

